

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

Et samfunn i støpeskjeen

En demokratiseringsprosess er under veis i deler av Øst-Europa. Det kan bære mot folkestyre. Men det er også mulighet for tilbakeslag som gjenoppretter beinhard ett-partikontroll.

Hvor troverdige og attråverdige virker Vestens styringsformer på Øst-Europa i denne brytningstiden? En øst-europeer som har vært bosatt i Norge i tre år, er ikke imponert. Først var han begeistret, så han nylig, men så meldte det seg stadig nye spørsmål:

Representerer partiene virkelig folkets interesser? Når det i valgkamper fokuseres så sterkt på personer, er da resultatet et saklig fundert valg? I hvilken grad tenker vi selv eller overtar vi ferdigtyggede meninger fra massemediene? Har interesseorganisasjoner tilranet seg for mye makt på Stortingets bekostning?

Det kan trenges radikal nytenkning. Vårt demokratiske system har en uvurderlig verdi, uansett. Men å forbedre det kan være et viktig bidrag til utviklingen i Øst-Europa.

Heldigvis behøver en ikke være samfunnsviter eller politiker for å gjøre noe. Vi kan lese og tenke og spørre for å komme til bunns i forhold vi ikke forstår. Vi kan høste erfaring ved å delta i den politiske beslutningsprosessen. Vi kan banke på dører og skrive leserbrev for å nå fram med våre oppfatninger.

Men først og fremst trenger hver enkelt en indre plattform, et ståsted i seg selv, som setter en i stand til å skjelne mellom sant og usant, rett og galt. Det er et vern mot manipulasjon, og et utgangspunkt for selvstendig handling i samfunnet. Et slikt ståsted styrkes gjennom bevisst arbeid: Ved å tilegne seg allsidig informasjon, ved personlig integritet i forhold til lov og moral, ved å bli klar over egne motiver og holdninger.

Det trenger også næring fra dypere kilder. "Mennesket må velge å la seg styre av Gud, ellers fordømmer det seg til å bli styrt av tyranner," sa William Penn, Pennsylvanias grunnlegger. Han kjente fallgrubene i den menneskelige natur. Men han hadde også erfart at Guds kraft kan forandre mennesker.

I Øst som i Vest er samfunnet i støpeskjeen. Vi må kanskje en tur oppi skjeen, vi demokrater også.

På tvers av rase- og kulturskiller

"På slike møter havner vi som regel i en diskusjon mellom høyre- og venstresiden. Det har vi ikke gjort i dag. Vanligvis hører vi talsmenn for forskjellige -ismer legge skylden på hverandre. I dag har vi hørt hva vi selv kan gjøre. Det er langs disse linjene vi må arbeide, slik at rasekonfliktene som England har vært gjennom, ikke finner sted i Norge."

Slik lød det i en takketale til en gruppe fra England som etter innbydelse fra Moralsk Opprustning besøkte Oslo fra 4. til 11. april. Gruppen bestod av:

Mohammed Anwar, pakistaner bosatt i England i 17 år, leder for Community Relations Council (et samarbeidsråd for etniske minoriteter og de lokale myndigheter) i Merseyside med 1,5 millioner mennesker. I Merseyside (omfatter Liverpool) samarbeidsråd sitter fire bystyremedlemmer, representanter for de politiske partiene, fagbevegelsen, de mange religions- og kirkesamfunn og de forskjellige folkegruppene. Strukturen i rådet gir også engasjerte enkeltmennesker anledning til å delta.

Gerald og Judith Henderson fra Liverpool, som arbeider på heltid med Moralsk Opprustning og var initiativtakere til en internasjonal konferanse om storbyproblemer i Sveits. Det var der det norske vertskapet lærte engelskmennene å kjenne.

Politiavdelingssjef John Broughton med spesielt ansvar for rasespørsmål i Newcastle og Northumbria politidistrikt.

De engelske gjestene møtte et norsk samfunn der vi knapt er blitt vant til andre kulturer, religioner og hudfarger i våre nabolag. Et samfunn hvor ytterliggående grupper fortsatt vil gjøre fremmedfrykt til fremmedhat, hvor asylsøkere venter og venter i fortvilelse, og byråkrater og politi sliter i et tungrodd system. Men gjestene ble imponert over mennesker, organisasjoner og etater som arbeider for bedre strukturer og nye holdninger.

Hvem de møtte

Ordfører Nordengen og bystyremedlemmer i Oslo Rådhus, ressursgruppe for flyktninge- og innvandrerspørsmål i Oslo Bispedømmeråd, ledere for Pakistan Workers' Welfare Union, pakistaneres Informasjon- og Kultursenter for Innvandrere, Oslo kommunes innvandreretat, NOAS (Norsk Organisasjon for Asylsøkere) og Sosialdepartementet, Oslo Politis avdeling for forebyggende tjenester, flyktninger og innvandrere fra Vietnam, Chile, Zaire, Somalia og Pakistan, innvanderutvalget i Oslo Arbeiderparti.

Politiavdelingssjef Broughton reiste også til Kristiansand hvor han ble tatt imot av ordføreren, politimesteren, skole- og kulturrådmannen og innvandrerkontoret. I Stavanger møtte han lederen for Internasjonalt Kultursenter og representanter for politiet.

Fortsatt side 2

På tvers av rase- og kulturskiller

Fortsatt fra side 1

Hva de fortalte

I England er innvandrerne i stor grad blitt en godtatt del av et flerkulturelt samfunn. De er etniske minoriteter og ikke lenger innvandrere. Men arbeidsløshet og diskriminering er fortsatt en side av den samme virkelighet. Det har flere ganger ført til opptøyer. I Liverpool er 8% av befolkningen svart eller farget, og arbeidsløsheten er 20%. I enkelte bydeler er den oppe i 80% blant ungdommen.

Å bygge tillit

På tross av motsetninger hadde det lyktes dem å bygge tillit og fremme større rettferdighet. Det var en tillit født i oppriktighet og herdet i harde konflikter.

Politiet i Newcastle måtte i 1972 innrømme at de hadde rasefordommer. Etter sammenstøt mellom hvite og svarte ungdommer var det bare de svarte som ble arrestert. Noe måtte gjøres. Politiledelsen inviterte til et møte for å finne ut hva lederne for de etniske minoritetene følte og tenkte. Det var begynnelsen på 17 år med samarbeid og dialog. Newcastle unnslopp i 1981 raseopptøyene som så mange andre engelske byer led under. Liverpool unnslopp ikke opptøyene, og politiet var blant dem som fikk lide. 600 polititjenestemenn ble skadet og måtte til behandling.

Du må ikke gi opp

Mohammed Anwar, bosatt i Liverpool siden 1973, hadde arbeidet noen år med Community Relations Council da opptøyene brøt løs. Han ble fortvilet og ville frasi seg arbeidet. Men et bystyremedlem bønnfalt ham: "Du må ikke gi opp!" Anwar bestemte seg til å fortsette.

Det kom frem at bare 270 av 31.000 ansatte i kommunen og kommunale virksomheter var fargede. Opptøyene vekket til handling, og mye er skjedd siden den gang. Avisen "The Guardian" skrev ifjor om "de første tegn på en bedre framtid og økonomisk oppblomstring". Men Liverpool er fortsatt en by i motbakke, og Anwar jobber for å sikre et minimum av kommunikasjon på tvers av sosiale og kulturelle skiller.

Speilbilde av et folks livsholdning

Mange alminnelige mennesker tar ansvar. Gerald og Judith Henderson har åpnet sitt hjem for mennesker fra ulike sosiale og kulturelle bakgrunn. Gerald hadde i alt vært 16 år i afrikanske land. Han ble opprørt over behandlingen mange svarte og fargede fikk i hans eget land. Noen svarte innvandrere forsøkte å bli så britiske som mulig, men opplevde likevel diskrimineringens harde lov. "Måten en nasjon behandler sine minoriteter på, er et speilbilde av et folks livsholdning," sa han.

Fotball, tragedier og forsoning

I disse dager har Liverpool igjen grått over dødsopfer på en fotballstadion. For fire år siden var det Heysel stadion i Belgia, hvor Liverpool-tilhengere gikk amok, og det endte med 38 døde. Et vanskelig forsoningsarbeid hindret at den tragedien utviklet seg til et varig sår i forholdet mellom Liverpool og Torino, England og Italia. En økumenisk gudstjeneste ble holdt i den anglikanske domkirken med 2000 mennesker til stede. Den ble

Anonyme Alkoholikere: FRA "OXFORD" TIL MOSKVA

Det begynte med Bill Wilson i 1934. Han var alkoholiker. Etter kontakt med en svirebror som ble fri fra alkoholen gjennom Oxford-gruppen (senere MRA), opplevet Bill et under. En søvnløs natt på sykehuset, hvor han lå etter å ha drukket seg halvt ihjel, ropte han ut: "Hvis det finnes en Gud, så la han vise seg! Jeg er rede til hva som helst!" Plutselig ble rommet fylt av et sterkt hvitt lys. En følelsesbølge strømmet gjennom ham, fulgt av indre fred.

Bill rørte ikke alkohol siden. Det beste midlet mot drikketrangen, oppdaget han, var å prøve å hjelpe andre. På en forretningsreise kom fristelsen til å drikke over ham. Han slo opp i telefonkatalogen, valgte en tilfeldig kirke, og spurte om de hadde kontakt med en alkoholiker han kunne snakke med. Resultatet var en lang samtale med en lege som hadde gitt opp i kampen mot alkoholen. Den 10. juni 1935 tok legen sin siste drink, og den dagen begynte "Alcoholics Anonymous" (AA).

Bill Wilson skrev: "AA fikk ideene om selvinnsikt, godtakelse av karaktermangler, oppgjør for forvoldt skade og samarbeid med andre rett fra Oxford-gruppen." Idag er det i USA 500.000 selvhjelp-grupper som bygger på AA's prinsipper, og AA er aktiv i 116 land.

Bevegelsen er i vekst i Moskva. "Time" magasin åpnet sin spesialutgave om Sovjet-Unionen (10. april -89) med en artikkel om AA's voksende utbredelse. En slags "personlighetens perestroika", kaller Time det, og siterer en alkoholiker som beskriver AA's hjelp som et mirakel. "Slik ordbruk er interessant i et samfunn som offisielt er ateistisk, og AA's ettertrykk på en 'høyere makt' skaper uunngåelig konflikt," fortsetter Time. Men AA sprer seg videre og er det første alternativ til det statlige avholdsprogrammet.

kalt "Gudstjeneste i sorg og anger, med håp om forsoning". En representant for Liverpool by overrakte sølvfat til ambassadørene fra Italia og Belgia med innskriften "Til Italias (Belgias) folk dyp sorg og sympati".

Senere reiste en delegasjon fra Liverpool til Torino. Representanter for de politiske partiene, fotballklubbene, avisen Liverpool Echo og den katolske erkebiskopen og den anglikanske biskopen av Liverpool var med. Avisen laget en spesialutgave på italiensk. Da Liverpool-delegasjonen forlot Italia, brakte avisen "Tutto Sport" overskriften "Liverpool, Torino tilgir deg."

Religiøst og kirkelig samhold

Anwar fortalte på temakvelden i Frogner kirke om et forum i Liverpool for dialog mellom forskjellige tros- og religionssamfunn. Han pekte på samarbeidet og vennskapet mellom Liverpool's anglikanske biskop Sheppard og den katolske erkebiskopen Worlock som et eksempel til etterfølgelse. De to kirkelederne kommer regelmessig med felles uttalelser. De har også skrevet boka "Better Together". Der står det blant annet: "Ofte har det vært et felles engasjement i våre kirker for menneskers virkelige problemer i Merseyside som har minsket sektersk hat og fremmet ønsket om kristen enhet."

B.O. Austad

SKULDER VED SKULDER: Politiavdelingssjef John Broughton og Mohammed Anwar har delt sine tanker og erfaringer fra England med

førstebetjent Dag Halgard i forebyggende tjeneste ved Oslo politikammer. (Foto: Arne Ove Bergo)

Solskinnsmyten om den engelske «bobbyen» som alles godslige onkel har fått ny næring etter møtet med Chief Inspector John Broughton fra

NINA JOHNSRUD

Der han kommer fra er politiets målsetting å være en aktiv brobygger mellom briter og etniske minoriteter. Et politikorps som ikke driver fremmedkontroll og registrerer nyankomne utlendinger. Et politi som ser det som sin oppgave å ta oppgjør med ethvert tilfelle tilfordomme mot mennesker med en annen kultur, religion og hudfarge. Også innenfor sin egen stand. I en liten brosjyre presenterer politiet seg som det reneste Antirasistisk Senter.

En mulighet i Norge, spør vi? I tankene har vi politimester Willy Haugli som oppfordrer alle utlendinger til å gå med pass, asylsøkere som settes i varetekt fordi myndighetene frykter at de skal gå under jorda og dyneøsting for å avdekke proforma-ekteskap.

Ikke gjenta feilene

— Ja, jeg tror det er mulig i Norge også, svarer Broughton og tenner pipa. — I England har vi prøvet og feilet, ja gjort noen grusomme feil mot våre fargede landsmenn. Vi har fremdeles langt igjen til idyll, men Norge trenger ikke gjenta våre feil, sier Broughton.

Han bruker ikke ord som fremmedarbeidere, utlendinger, innvandrere eller immigranter. Innbyggere av Storbritannia er briter. (Bruken av ordet innvandrere i denne artikkelen står for Arbeiderbladets regning.)

Broughton er med i en delegasjon på fire briter som organisasjonen Moralsk Opprustning har invitert til Norge. Ved sin side under det ti dagers besøk har han Mohammed Anwar, leder i samarbeidsrådet i Merseyside og Liverpool — en by som kan takke kolonitida og slavehandelen for sin velferdutvikling. I 1981 var det kraftige raseopptøyer i Liverpool. Politiet så ikke annen råd enn å reise til Newcastle og lære. De to har blant annet brukt tida til å dele sine erfaringer med Oslo-politiet.

Ingen rosedans

Newcastle i Northumbria er en pion-

erby når det gjelder samarbeid mellom etniske minoriteter og politi. Av Northumbria-distriktets 1,3 millioner innbyggere, er vel 55.000 fra etniske grupper.

Men linjene har ikke alltid vært like åpne. I 1972 utløste endeløse konflikter og misnøye et totalt brudd mellom politiet og innvandrerguppene. — Vi ante ikke hvordan vi skulle nå fram til dem, få dem i tale. For politiet var de etniske gruppene en ugenomtrengelig masse. Et samarbeid tvang seg fram om raseopptøyer skulle unngås. Tre politimenn og tre ledere for byens etniske minoriteter møttes. — Et svært opplyst møte, forteller Broughton.

— Det har ikke vært noen dans på roser, og er det fremdeles ikke. Newcastle's fargede var bitre og nærte en grunnleggende mistillit til politiet. Det var som å ta lokket av en trykkoker. Vi måtte få raseriet og bitterheten ut.

— Vi møttes igjen og igjen. Gradvis ble sinnet borte. Vi dannet et samarbeidsråd bestående av erfarne politifolk og representanter for alle de etniske gruppene. Nylig fylte samarbeidsrådet 17 år. Vi er fremdeles uenige og krangler mye, men det er helt i orden. Vi samarbeider tett og har full tillit til hverandre. Vi har kanalene vi trenger inn til disse gruppene, og vi kan måle hvordan vår oppførsel virker på dem.

Drev forskjellsbehandling

— Det kom fram i fullt dagslys at det fantes fordommer og rasisme i politiet. Uten å tenke over det, oppførte vi oss annerledes mot en hvit engelsk mann enn en farget. Selv om de var andre og tredje generasjons innvandrere, ble de ikke behandlet som fullverdige briter. Det var sant at de fargede ble trakassert, slik de påsto. De ble grunnløst stoppet på gata og avkrevd pass, spesielt hvis de satt bak et ratt og kjørte bil. Restauranter ble sjekket for å avsløre illegale innvandrere. I dag anser vi en sånn oppførsel for uverdige. Fremmedkontroll og registrering av nyankomne tilligger sivile myndigheter — ikke politiet, slik det er i Norge, sier Broughton.

— Vi vil ikke ødelegge tilliten vi har brukt så lang tid på å opparbeide til å gjøre det. Dessuten er det bortkasta tid og en dårlig måte å bruke

Newcastle. — Offer for rasisme? Hjelp politiet å hjelpe deg, er Broughtons smilende motto.

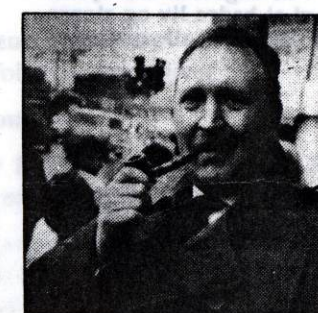
knappe ressurser på. Det går på bekostning av langt mer alvorlige former for kriminalitet, sier politiavdelingssjef Broughton.

Oppgjør med fordommer

I Northumbria-politiet drives den intern opplæring for å ta livet av fordommer og rasisme. — Vi tar et oppgjør med politifolk som diskriminerer minoriteter. I begynnelsen ble det innad i korps et skumlet om at vi drev omvendt diskriminering. Historien har lært oss at vi har en uvurderlig nytte av samarbeidsrådet.

— Innvandrere, som alle andre, trenger vår hjelp mot kriminalitet, og vi trenger deres. Vi er deres politifolk også! Vi kan ikke be folk om hjelp, hvis vi i neste øyeblikk sier «forsvin, vi gidder ikke høre på dere».

— Da moskén i Newcastle ble brent ned av en bensinbombe for to år siden, ble det forlangt hevn. Takket være vårt felles arbeid for å opparbeide tillit, lovet lederne for de etniske gruppene å forsøke å roe gemyttene ned en stund, mot at vi lovet å etterforske saken til bunns, sier Broughton.

UNNGÅTT RASEOPPTØYER: — Takket være vårt samarbeid med de etniske gruppene har vi unngått raseopptøyer i Newcastle, sier politiavdelingssjef John Broughton. (Foto: Arne Ove Bergo)

— Vi politifolk er ikke vant til å forklare hva vi gjør og hvorfor. Det kan være helt nødvendig når vi jobber med mennesker som har en annen kulturbakgrunn og en annen oppfatning av politiets rolle enn det vi er vant til.

- Interessant nytt

— Nye og interessante tanker, sier førstebetjent Dag Halgard etter sitt møte med politiinspektør John Broughton og Mohammed Anwar. Halgard jobber i forebyggende tjeneste ved Oslo politikammer.

NINA JOHNSRUD

Tidligere var Halgard i en årrekke stasjonert på Grønland politistasjon. Som assosiasjonene navnet gir, er denne bydelen blitt et slags mini-land. Du får underlige assosiasjoner når t-banen stopper på Grønland. Passasjerene som stiger av og på er ikke eskimoer, men svært mange har svart hår og er gyllenbrune eller mørke i huden.

— Det var et problem at vi ikke kom så lett inn i innvandrermiljøene. Jeg hadde inntrykk av at de ordnet opp mye selv, sier Halgard. — Det fører til at politiet ikke får kjennskap til det som finnes av konflikter før de slår ut. Som for eksempel ungutten som ble drept på Romsås.

— Det er ikke så uproblematisk å

ta kontakt med innvandrergupper. De kan lett tro at politiet er ute etter å kartlegge dem. Vi ønsker å gjøre noe i Oslo for å hindre raseopptøyer som i England, men vi er usikre på hvor vi skal begynne. Vi er i en fase hvor vi ikke vet så mye, sier Halgard som vil holde kontakten med sin engelske kollega.

— Utlendingers første møte med det norske samfunn er nettopp politiet. Det gjør det vanskelig å opparbeide tillit seinere. I England er det et sivil etat utenfor politiet som har ansvaret for fremmedkontroll og registrering. I Norge er denne oppgaven riktignok blitt overført fra kriminalpolitiet til forvaltningsavdelingen, men det er fremdeles politiets jobb. Det er ikke kriminelt å komme til et land, sier førstebetjent Dag Halgard.

Oslo har mye å lære av britiske storbyer i løsning av voldsproblemer. Ikke minst i konflikter mellom egen ungdom og unge innvandrere og mellom grupperinger av unge innvandrere.

— Klarer man å skape tillit mennesker imellom, er det mulig å få til alt. Og så må man være ærlig. Våge å stå frem også når noe har gått galt. Våge å gå nye veier. Verst av alt er bare snakk uten handling. Sier ekteparet Judith og Gerald Henderson fra Liverpool. De arbeider på heltid med å bringe videre det arbeide som er satt i gang i de engelske storbyene for å gi et bedre liv og større rettferdighet til alle grupper.

Sørlandet

Myk politigråd!

Chief Inspector John Broughton fra Northumbria Police har vært i byen og gitt gode råd, for et fredelig samfunn. Han har blant annet møtt ordfører og politimester.

SIDE 2

NYTT SYSTEM

— Vi måtte glemme fortiden, heller finne ut hvordan å bli bedre. I 1972 prøvde vi noe nytt som aldri har vært forsøkt tidligere. Vi inviterte innvandrergupper til et møte med oss politifolk for å løse problemstillinger. Tre kom, de stolte ikke på oss, forteller John Broughton til Morgenavisen Sørlandet.

Men politiet og innvandrerne bestemte seg for å møtes igjen, og i dag 17 år senere, møtes hver måned 20 representanter fra forskjellige innvandrergupper og 12 politimenn fra inspektør-nivå og oppover.

Også på andre felter er Northumbria-politiet noe av et forbilde på de britiske øyer. Det gjelder ikke minst et omfattende forebyggende arbeid mot ungdomskriminalitet. Politiet har hvert år 150 ungdommer inne i arbeidstrening. Det arrangeres turer med ungdom fra fattige nabolag, og politifolk instruerer i alt fra skigåing til fjellklatring.

Fædrelandsvennen

Gjennom samarbeid forebygge rasisme

KRISTIANSAND: — Politiet må ikke bare møte innvandrerne hver gang det oppstår problemer. Vi trenger å treffes over en kopp kaffe bare for å prate og lære å stole på hverandre og forstå hverandre, sier John Broughton.

VÅRT LAND

Moské-brann

— For en stund siden ble en moské antent av en brannbombe. Muslimene var på randen av sivil opprør. Heldigvis stogget lederne medlemsmassen. Tre dager senere var gjerningsmennene bak lås og slå, og vi hadde unngått alvorlig uorden, forteller politiinspektøren.

Det hører med til historien at politiets velferdsfond spanderer nye hellige bøker på moskéen. Alle som én ble politifolkene.

— Jeg bruker ikke ord som innvandrere og fremmedarbeider. Innbyggerne i Storbritannia er briter. Jeg snakker heller om etniske minoriteter. John Broughton er sjefinspektør i Northumbria Police. Arbeidsfelt: Race relations.

Et altoverskyggende element i den jobben er å være brobygger mellom folkegruppene i hjem-

byen Newcastle. Her har politiet lyktes med å inngi tillit hos minoritetene. Det tillitsforholdet har ikke akkurat hatt gode vekstivkår i vårt land.

— Vi har en fordel i forhold til dere i Norge. I Storbritannia er det ikke politiet som har med immigrasjonsspørsmål å gjøre. Det er ikke som her, at det første en møter i passkontrollen er en uniformert politimann som stiller strenge spørsmål. Dette, sammen med erfaringene med et helt annet politi i hjemlandet, gjør det vanskelig for nykommeren å ha tillit til politiet, sier Broughton.

Broughton har de siste dagene reist rundt i Norge for å legge fram egne erfaringer og egne feilgrep. Han er livredd for å bli oppfattet som «mannen med fasten». Alt er ikke fryd og gammen i Newcastle heller. I Stavanger hadde han et improvisert møte med blant andre politiinspektør Gunnvor Molaug og Petter Gillsvik fra Internasjonalt Kultursenter.

Brobygging er en omstendelig affære, særlig når det er folkegrupper som skal forenes. I Newcastle startet arbeidet så tidlig som i 1972, etter at det blusset opp uro. Hvite ungdommer slåss mot svarte ungdommer, og de svarte ungdommene ble arrestert. Det fantes fordommer og rasisme i politiet. Selv andre og tredje generasjons innvandrere ble ikke behandlet som fullverdige briter.

ne invitert til gjenåpningsfesten.

Flerkulturelt

— Det offentlige må akseptere at nye landsmenn er reelle minoriteter. Disse må følge landets lover. I enkelte saker kan det imidlertid være nødvendig med smidighet og særordning.

Samtalepanel mot rasekonflikter

Stresset eller forankret

Når vi begynner på livet, står tid og rom til vår rådighet. Men ganske snart føler vi oss presset til å fylle hvert tomrom og hvert eneste minutt. Vi fyller hullene med alt vi har lært og erfart, og med alt vi er og gjør, og litt etter litt utgjør dette vår identitet. Med denne aktiviteten prøver vi så å bevise vårt eget verd både overfor oss selv og andre.

Men en vakker dag blir vi klar over at tomrommene, som vi var så redde for, kan bli våre beste forbundsfeller. Disse indre rom som vi uten hell prøvde å fylle, kan åpne for en åndelig dimensjon der vi kan finne et forhold til Gud. Der innerst inne møter vi også vårt egentlige jeg. Tar vi vare på denne dimensjonen, finner vi en fylde av mening, fred og harmoni som vi aldri hadde drømt om.

Daglig øvelse

For kort tid siden skjønte jeg det var nødvendig å øve meg i å være alene med Gud. Jeg hadde stadig forsøkt å fylle livet med andre mennesker. Til og med mitt forhold til Gud var snarere via andre mennesker enn direkte. En tanke, en innskytelse eller en overveldende naturopplevelse ble uten betydning for meg hvis jeg ikke straks kunne dele den med andre.

Nylig så jeg en vidunderlig solnedgang. Det gylne eukalyptustreet i hagen vår glødet i rosa aftenlys. Jeg så det, snudde meg og ville gå tilbake til mine gjøremål. Det var nemlig ingen der som jeg kunne nyte fargespeilet sammen med. Da var det som om Gud sa til meg: "Stå stille nå! Nyt dette bildet. Jeg har malt det spesielt for deg." Jeg ble dypt beveget. Jeg hadde riktignok ikke vært redd for Gud, men snarere for tomheten, stillheten. Men det er uante muligheter i Gud-gitt stillhet, muligheter som ikke slipper til i en overfylt tilværelse.

Den tydelige skyggen

Og så en følelse av å være hel - en vidunderlig følge av det å vedstå seg sine egne feil og mangler. Det er en forlokkende tanke å kunne bli en forenet og forankret personlighet. Mitt liv hadde mest bestått av bruddstykker, som jeg brukte til å fortrenge det jeg selv mislikte, liksom min egen skygge. Jo nærmere vi er lyset, desto mørkere og tydeligere blir omrisset av vår skygge. Men vi trekker ofte gale slutninger: Jo mørkere min egen skygge ser ut, desto større avstand innbiller jeg meg å ha til Gud. De sider av vår natur som minst stemmer overens med Guds-bildet i oss, vil vi lett komme til å overse eller fordømme. Men det viktige er å kjennes ved dem, godta dem for å lære av dem. De er en del av mitt jeg, og uten dem er jeg ikke noe fullstendig menneske. Er det ikke ofte slik at den svakheten vi mest erger oss over, ja som vi avskyr, hjelper oss til den dypeste innsikt?

Det hellige

Hellighet begynner der vi lar tomheten i oss fylles av et møte med Gud. Idag er det lite eller ingen ting vi holder hellig. Avkristning og avmytologisering griper om seg. Det er likevel noe i vårt indre som lengter etter det hellige, og nettopp denne lengselen er allerede noe hellig. Slik er vi del av menneskehetens historie og slektens evige lengsel, av kosmos, av jorden som bærer oss. I denne lengsel aner vi også at vårt eget verd kommer fra Gud, som tenkte på oss og omgav oss før vi ble født.

Jean Brown, Australia, i MRA-tidsskriftet "For a Change", London.

Velkommen til Caux!

Siden 1946 har årlige konferanser i Caux, Sveits, med utsikt over Genfersjøen, vært et sted for dialog og forandring. Mennesker kommer fra alle himmelstrøk, fra forskjellige sosiale lag og politiske miljøer. Det er viljen til forandring i eget liv og kampen for et bedre samfunn som binder sammen. Stillhet med Gud og personlige valg går som en rød tråd gjennom et mangfold av spørsmålsstillinger. I år er hovedtemaet "Kildene til forandring". Konferansen varer fra 9. juli til 27. august. Her følger en oversikt:

11.-21. juli: "Kildene til forandring". I dette året, som markerer 200-årsjubileet for den franske revolusjon, former team fra USA og Frankrike programmet i disse ti dagene.

26.-30. juli: "Et felles åndelig grunnlag for Middelhavslandene". Denne dialogen ble startet for to år siden av parlamentarikere som ønsker å fremme kulturelt, økonomisk og personlig samarbeid i området.

6.-12. august: "Den menneskelige faktor i utvikling". Vertskap for konferansen er folk fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Stillehavsområdet.

18.-22. august: "Utfordringen i 1990-årene - en bedre bruk av ressursene". Samling av folk fra næringslivet.

Det er tre opplegg for ungdom:

25.-30. juli: Seminar under Middelhavskonferansen. Forholdet mellom den vestlige og muslimske verden vil bli tatt opp.

30. juli - 4. august: "Skaperverket og enkeltmenneskets ansvar." Økologiske spørsmål opppe til debatt. Målet er å bidra til et nettverk av mennsker som vil ta ansvar lokalt og globalt. Ekspertene fra en rundebordskonferanse "Vern om skaperverket" i dagene før, vil delta.

12.-17. august: "Tro i praksis". Hva skal vi tro på og hvordan skal vi leve troen under presset fra og motsetningene i vårt industrisamfunn? Hvordan finner vi et kall som er relatert til behovene i verden? Hvordan bevarer vi perspektivet når livet er for travelt?

Som møtested, hotell og konferansesentrum er Caux et eksperiment i samvirke. Alle er velkommen til å ta del i arbeidet, fra motakelsen til blomsterdekorasjonene, telefonsentralen, oppvasken, servering, romstell og andre oppgaver. Ingen som deltar må gjøre noe. Det er en frivillig sak. Men noe av opplevelsen i Caux er å arbeide sammen med folk fra andre himmelstrøk, yrker og religioner.

Det som særlig trenges er noen som blir lenge nok til å sette seg inn i en oppgave og gi sine kunnskap videre til nye som kommer. De ansvarlige i Caux vil heller at folk betaler mindre pr. dag og blir lenger for å gjøre en innsats, enn at de reiser p.g.a. penge-mangel.

Nærmere informasjon om konferansene i Caux: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo 2. Tlf. 44 64 78 eller 55 73 93.

sakset

Jeg har møtt Mannen fra Nasareth som en som talte makthaverne imot, feide vekk fariseerne, jaget pengevekslerne ut av tempelet og tok inn til seg de aller svakeste og laveste i samfunnet. For meg står han som tidenes største revolusjonær som hadde en eneste læresetning: Det **du** har gjort mot en av disse mine minste, har du gjort mot **meg**! Dette er livsvisdom. Da blir debatten om jomfrufødsel fullstendig uinteressant. Jeg har brukt mye av mitt liv i skogen og fjellet. Har lært å se den evige livssyklus fra den minste spire i naturen til det store universet. Jeg føler meg som en liten del av denne livssyklus. Om dette er kristendom eller ikke, vet jeg ikke, men det er i alle fall min tro.

*Tidl. statsminister Oddvar Nordli
i Aftenposten 18.2.89*

Den forståelse mellom kunstner og publikum som kunsterket ikke kan være foruten, er bare mulig når kunstneren er ærlig. Anlegg og talent er et ufravikelig krav, men uten ærlighet hos kunstneren er sann kunst umulig.

*Andrej Tarkovski, russisk filmskaper,
i "Arken", Nr. 33, 88*

En overbevisning er gjennomgående i kirkens eldste lære og praksis: at det er kirkens kall å gjøre noe med elendigheten hos dem som lider, i nærmiljøet eller langt borte. Overflødig utsmykning av kirken eller kostbare tilbeldelses-gjenstander må ikke komme foran nødvendigheten av å dele hvor det er nød. Det kan til og med være påkrevet å kvitte seg med disse tingene for å skaffe mat og drikke, klær og bolig til dem som ikke har dem.

*Pave Johannes Paul II
i Sollicitudo Rei Socialis, 1988*

Jeg tror at vestervärlden nu måste samla alla goda krafter för att hjälpa till med att lyfta fram det etiska arv och den människosyn som ingalunda är obekant för ryska folket, men som förträngs av alla de ideologiska föreställningar som förklarat staten för gud och statens uppfattningar för

sanning. Maktkorruptionen under såväl tsar-epoken som efter revolutionen, har förstärkt behovet av en fast etisk förankring av ryskt samhällsliv...

Kanskje är det västervärldens säkraste bidrag till den ryska perestrojkan..., att på tusen och ett sätt "exportera" den etik og den människosyn, som vi i väst inte alltid lyckats främja bland oss själva, men som likväl utgör vägvisare mot demokrati och frihet.

*Alf Svensson, leder for de svenske kristne demokratene,
i Dagen, Stockholm, 16.3.89*

En vanlig muslim lever i en myk følelse av Guds nærvær og styring her i livet. Motgang og problemer møter han med tålmodighet, for tålmodighet uten bitterhet er en kardinaldyd i islam. Man ser ofte order "islam" oversatt med underkastelse, det gir feilaktige assosiasjoner, det betyr nærmest å gi seg Gud i vold på veien mot målet, som er Guds rike.

- Kan islam leve i Vesten?

- Det kan den nok. Men det hadde vært lettere å nå en felles forståelse i en kristen kultur enn i en sekularisert, for den kan muslimer ikke forstå.

*Førstelektor Einar Berg, Semittisk institutt på Blindern,
i Aftenposten 18.3.89*

Samfunnsutviklingen mangler retning, og samfunnet mangler moralske standarder.

Det er etter min mening behov for en revolusjon i Norge. En verdimelessig revolusjon. Og da er det jo naturlig å se til opprørere fra tidligere tider. Opprørstanken finner man hos profeter i Det gamle testamente og i Jesu Bergpreken, som er en opprørstale som ingen norsk politiker idag kunne holdt. Bondeopprørerne i middelalderen, Karl Marx, den moderne arbeiderbevegelsen - for meg går det her en linje i opprør mot urett, i ønsket om å tale de undertrykte sak. Den verdikrise vi har, bunner i at veldig få mennesker idag tror på Kirken, på Gud. Det preger ikke lenger ens liv... De verdiene man hadde overtatt som en forpliktelse fra foreldrene, skulle være i minst like god hevd, helst litt bedre, når de ble overdratt til neste generasjon.

*SV-leder Erik Solheim
i Aftenposten 5.12.88*

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 — Elisenberg, 0207 Oslo 2.
Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.